

ПРИКЛАДНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ. ВСТУП ДО НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Статус дисципліни	нормативна
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	3 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	1 кредит ЄКТС / 30 годин (10 лекційних та 8 практичних годин, 12 години СРС)
Семестровий контроль / контрольні заходи	залік
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?g=68d35414-63f0-464a-9a66-f780c32f9b7f
Мова викладання	українська
Інформація про керівника курсу/ викладачів	доцент, к. філол. н. Ткачик Олена Володимирівна helen.tkachyk@gmail.com https://ktpam.kpi.ua/node/660 https://scholar.google.com/citations?hl=en&user=vPlyMwFo1HUC
Розміщення курсу	https://classroom.google.com

2. Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Основною метою кредитного модуля «Прикладні лінгвістичні дослідження «Прикладні лінгвістичні дослідження..Вступ до наукових досліджень» є формування у студентів здатності самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну діяльність та розширювати власну систему знань, безперервно підвищувати інтелектуальний рівень і рівень професійної майстерності у галузі наукових досліджень на основі самоосвіти, сприймати, розуміти та аналізувати надану інформацію та застосовувати її як у процесі навчання, так і за його межами.

Си́лабус кредитного модуля «Прикладні лінгвістичні дослідження. Вступ до наукових досліджень» розроблений на основі принципу студентоцентризму, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та активності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання, та набуття необхідного досвіду.

Програмні результати дослідження

В результаті вивчення кредитного модулю «Вступ до наукових досліджень» студенти зможуть:

- Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення *суспільства*.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
- Організувати процес свого навчання й самоосвіти
- Матимуть здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- Виявляти, ставити та вирішувати проблеми

В результаті засвоєння освітнього компонента формується низка *фахових компетентностей*:

- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
- Зіставляти різні одиниці мови і мовлення з метою визначення ключової інформації в оригінальному тексті.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції лексикології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Кредитний модуль «Вступ до наукових досліджень» має міждисциплінарний характер. Він ґрунтується та взаємопов'язаний зі знаннями та вміннями, якими студенти оволодівають у процесі засвоєння таких навчальних дисциплін, як «Вступ до романо-германського мовознавства», «Зіставна граматика», «Іноземна мова (основна, практичний курс)». Знання, вміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни, забезпечують подальше оволодіння такими кредитними модулями як «Порівняльна типологія. Порівняльна лексикологія», «Порівняльна типологія. Порівняльна стилістика», «Усний двосторонній переклад. Послідовний переклад», «Усний двосторонній переклад. Основи синхронного перекладу», «Практичний курс перекладу» тощо.

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу за видами занять			Контрольні заходи	
	кредитів	годин	лекційні	практичні	СРС	МКР	Семестрова атестація
Денна	1	30	10	8	12	-	залік

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Системний підхід до дослідження мови. Сучасні наукові парадигми та напрями лінгвістичних досліджень.

Розділ 2. Методи досліджень: загальнонаукові, лінгвістичні та перекладознавчі.

Розділ 3. Вимоги до змісту і оформлення наукової роботи.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень. Навч. посіб. – К.: Кондор, 2006. – 204 с.
2. Філіпенко А. С. 53 Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. — К.: Академвидав, 2005. — 208 с. (Альма-матер) IBVK 966-8226-15-1

Додаткова література:

3. Сидоренко Н.М. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.М. Сидоренко, А.М. Волобуєва : М-во освіти і науки України, Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2015. - 211 с.
4. Артемчук Г.І., Курило В.М., Кочерган М.П. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ / Київ. держ. лінгв. ун-т. – К.: Форум, 2000. – 270 с.
5. Вовканич С. Активізація наукової діяльності молоді в системі інноваційного розвитку. / Під ред. С. Вовканич, О. Риндзак. – НАН України, Ін-т регіон. досліджень. – Л.: ІРД НАН України, 2006. – 18 с.
6. Волянська Я.Б. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Я.Б. Волянська, С.М. Волянський; Міністерство освіти і науки України, Національний університет кораблебудування імені Адмірала Макарова. - Миколаїв : Іліон, 2017. - 216 с.
7. Дегтярьов А.В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів фізичних спеціальностей / А.В. Дегтярьов, М.Г. Кокодій, В.О. Маслов ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. - Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2016. - 78 с.
8. Інформаційний пошук у Всесвітній павутині : навчальний посібник з дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів технічних вузів / укладач А.І. Жученко, Р.А. Осіпа ; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» - Київ : НТУУ «КПІ», 2016. - 126 с.
9. Корягін, М. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. - Київ : Алерта, 2019. - 490 с.

3. Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години	
		Лекційні	Практичні
1	Лекція 1. Розділ 1. Наукові дослідження. Системний підхід до дослідження мови. Сучасні наукові парадигми та напрями лінгвістичних досліджень. Тема 1.1. Основні наукові парадигми. Парадигми сучасних лінгвістичних досліджень. Інтеграція і диференціація в науці. Напрями в сучасному мовознавстві. Мова як семіотична функціональна адаптивна система.	2	
2	Практичне заняття 1. Тема 1.1. Основні наукові парадигми. Парадигми сучасних лінгвістичних досліджень. Інтеграція і диференціація в науці. Напрямки в сучасному мовознавстві. Мова як семіотична функціональна адаптивна система.		2
3	Лекція 2. Розділ 2. Термінологічний апарат наукових досліджень. Основні групи методів наукових досліджень:	2	

	загальнонаукові, лінгвістичні та перекладознавчі. Тема 2.1. Три групи методів наукових досліджень: загальнонаукові, лінгвістичні та перекладознавчі методи. Загальнонаукові методи.		
4	Практичне заняття 2. Тема 2.1. Три групи методів аналізу: загальнонаукові, лінгвістичні та перекладознавчі методи. Загальнонаукові методи. Використання загальнонаукових методів у курсовій роботі.		2
5	Лекція 3. Тема 2.2. Застосування лінгвістичних та перекладознавчих методів аналізу у науковому дослідженні. Лінгвістичні методи для аналізу мовного матеріалу.	2	
6	Практичне заняття 3. Тема 2.2. Застосування лінгвістичних та перекладознавчих методів аналізу у науковому дослідженні. Лінгвістичні методи для аналізу мовного матеріалу.		2
7	Лекція 4. Розділ 3. Вимоги до змісту і оформлення наукової роботи. Тема 3.1. Наукове дослідження: вимоги до змісту і оформлення роботи. Термінологічна система та вимоги до терміна. Стиль наукового викладу. Академічна доброчесність.	2	
8	Практичне заняття 4. Тема 3.1. Наукове дослідження: вимоги до змісту і оформлення роботи. Метамова дослідження. Графічна метамова. Стиль наукового викладу. Термінологічна система та вимоги до терміна. Академічна доброчесність. Етика цитувань.		2
9	Лекція 5. Залік.	2	
	Всього:		18

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів відбувається в таких напрямках:

- Самостійне опрацювання студентами списку рекомендованої літератури.
- Самостійне опрацювання окремих тем теоретичного курсу.
- Самостійну підготовку до практичних занять.
- Самостійну підготовку до заліку.

Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

№ ПЗ	Тема	СРС
1-2	Розділ 1. Системний підхід до дослідження мови. Сучасні наукові парадигми та напрями лінгвістичних досліджень. Тема 1.1. Поняття наукової парадигми у лінгвістиці. Основні напрями сучасної лінгвістики: семасіологія, неологія, синтаксис, фразеологія, дискурсологія, теорія перекладу, соціолінгвістика, лінгвокультурологія, корпусна лінгвістика, етнолінгвістика, когнітивна лінгвістика, психолінгвістика, прагмалінгвістика та ін.	2

	Адаптивність мови. Поняття середовища. Інтеграція і диференціація в науці. Напрями в сучасному мовознавстві.	
3-4	Розділ 2. Методи досліджень: загальнонаукові, лінгвістичні та перекладознавчі. Тема 2.1. Загальнонаукові методи: аналізу, синтезу, порівняння, гіпотетико-дедуктивний, індуктивний тощо Термінологічний апарат наукових досліджень: методологія, методика, метод, парадигма тощо.	2
5-6	Тема 2.2. Лінгвістичні методи аналізу: методи безпосередніх і останніх складників, компонентний аналіз, трансформаційний, метод опозицій, валентний аналіз.	2
7-8	Розділ 3. Вимоги до змісту і оформлення наукової роботи. Тема 3.1. Порядок роботи над науковою роботою. Поняття метамови. Стилiстичні характеристики. Етика цитувань.	2
18	Підвищення рейтингу. Підготовка до заліку	4
Всього:		12

7. Політика та контроль

Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування лекцій, практичних, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати лекції, оскільки на них викладається теоретичний матеріал. Відсутність на практичних заняттях позбавляє студента можливості ефективно засвоїти кредитний модуль та отримати необхідну кількість балів за семестр. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання домашніх завдань, які здатні розвинути практичні навички і компетентності та дозволяють досягнути програмних результатів навчання загалом. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує в онлайн середовищі Google Classroom (на гуглдиску), доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують безпосередньо на заняттях (лекційних і практичних), через повідомлення у групі в Telegram / Viber або в Електронному кампусі. Зв'язок група з викладачем здійснюється через старосту, але вирішення окремих особистих питань можливе і в індивідуальному порядку. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. *Термін виконання домашнього навчального завдання – 1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача.* Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше останнього заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши, з яким критерієм не погоджуються. Процедурі деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за РСО першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях

Відповіді на практичних заняттях

На практичних заняттях від 1 до 25 балів оцінюється:

- свідоме оперування знаннями з теми, що вивчається,
- вміння пояснити і аналізувати мовні явища на своїх власних прикладах,
- вміння застосувати свої знання у практичній діяльності.

Зазначені критерії оцінюються у наступній діяльності студентів:

- повнота і правильність відповіді на теоретичні питання,
- наявність змістовного конспекту самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу,
- правильність і повнота виконання практичних завдань.

Оцінка	Бали	Критерії
«відмінно»	25-22,5	повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання з наведеними власними прикладами, наявність конспекту самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу, правильно і в повному обсязі виконані вправи, вміння аналізувати мовний матеріал.
«добре»	22 – 18,75	достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями, часткова наявність опрацьованого теоретичного матеріалу із зауваженнями, виконані вправи із незначними неточностями.
«задовільно»	18,5 - 15	неповна відповідь, не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання; значні зауваження до опрацьованого теоретичного матеріалу та до виконаних вправ.
«незадовільно»	0	невисвітлене питання, незадовільна відповідь зі значними помилками або відсутність відповіді, відсутність конспекту теоретичних питань лекційного матеріалу та самостійного опрацювання, не виконані вправи.

Проміжна атестація студентів

Календарний контроль проводиться на 8 та 14 тижнях семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Максимальна кількість балів на першій атестації складатиме суму балів за активну участь під час 2-х семінарських занять $2 \times 25 = 50$ балів. Умовою отримання першої атестації є поточний рейтинг не менше 25 балів.

Максимальна кількість балів на другій атестації складатиме суму балів за активну участь на 4-х семінарських заняттях $4 \times 25 = 100$ балів. Умовою отримання другої атестації є поточний рейтинг не менше 50 балів.

Критерій		I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 25 балів	≥ 50 балів

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram / Viber) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Заохочувальні бали

Заохочувальними балами оцінюється участь у конференції з публікацією тез доповіді. Доповідь на конференції виконується на тему, що знаходиться в межах змісту курсу та відповідає науковим інтересам студентів. Погодження теми з викладачем є обов'язковою. Оцінка за публікацію тез доповіді становить 10 балів і виставляється у випадку повної відповідності зазначеним критеріями: відповідність змісту темі дослідження, логічність викладу, дотримання наукового стилю мовлення, відсутність орфографічних та ін. помилок, відповідність оформлення вимогам конференції, вчасність подачі тез. Градація балів не передбачається, оскільки публікація можлива лише за умови дотримання всіх вимог.

Семестровий контроль

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку автоматом за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Необхідною умовою допуску до заліку є стартовий рейтинг не менш ніж 40 балів. Для отримання заліку з кредитного модуля «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг 40- 60 балів, а також ті, хто хочуть підвищити оцінку у системі ECTS, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO).

Обов'язкова умова допуску до екзамену		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD \geq 40

Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо він виконав умови допуску до заліку і

а) його підсумковий рейтинг за семестр складає 40-60 балів;

б) він має рейтинг більше 60 балів і хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконує *залікову контрольну роботу*, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за результатами залікової роботи. Залікова контрольна робота оцінюється у *100 балів* і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу.

Залікова контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі, складається з 10 питань, кожне з яких важить по 10 балів.

Рейтингові бали переводяться до оцінок за університетською шкалою ¹

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
---------------------	-----------------------------------

¹ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

95 ≤ RD ≤ 100	Відмінно
85 ≤ RD ≤ 94	Дуже добре
75 ≤ RD ≤ 84	Добре
65 ≤ RD ≤ 74	Задовільно
60 ≤ RD ≤ 64	Достатньо
RD < 60	Незадовільно
Менше 40 балів	Не допущено

Необов'язкові умови допуску до заліку:

8. Відвідування лекційних занять.
9. Позитивний результат першої атестації та / або другої атестації.

Загальні критерії оцінювання залікової контрольної роботи:

«відмінно» – коректне виконання всіх завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – виконання всіх завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні (не менше 75% потрібної інформації);

«задовільно» – неповне виконання завдань з низкою помилок та/або неточностей, при якому студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни (не менше 60% потрібної інформації);

«незадовільно» – незадовільне виконання завдань, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь (менше 60% потрібної інформації) або невиконання завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram / Viber) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залікову роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри ТППАМ к. філол. н. Ткачик О.В.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)

Погоджено Методичною комісією ФЛ (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)